

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Varda-klinikka 9.2.2024

Valmistautuminen vuoden 2023 varhaiskasvatustietojen
vuosiraportointiin

Sisältö

- 1) Vuoden 2023 tietojen julkaisun aikataulu
- 2) Toimipaikan tietoihin liittyviä yleisiä virheitä
- 3) Lasten tietoihin liittyviä yleisiä virheitä
- 4) Huoltaja- ja maksutietoihin liittyviä yleisiä virheitä
- 5) Vinkkejä virheiden selvittelyyn ja korjaamiseen

Vuoden 2023 tietojen julkaisun aikatauluista

- Sekä varhaiskasvatustiedot (toimija-, toimipaikka-, lapsi- ja asiakasmaksutiedot) että henkilöstötiedot (työntekijä- ja täydennyskoulutustiedot, vuokrattu henkilöstö) sisällään pitävä vuosiraportti julkaistaan Vipunen-palvelussa keväällä 2024.
 - Tavoite on, että tiedot julkaistaan toukokuussa 2024. Tämä tarkoittaa sitä, että **varhaiskasvatustoimijoilla on huhtikuun loppuun aikaa tehdä korjauksia vuotta 2023 koskeviin varhaiskasvatus- ja henkilöstötietoihin.**
- Tämän jälkeen vuotta 2023 koskevat tiedot poimitaan Vipuseen ja tarkistusten jälkeen ne jäädytetään. Jäädytyspäivämäärän jälkeen vuosiraportille siirtyviin tietoihin ei tule muutoksia, vaikka Vardassa oleviin tietoihin tehtäisiin korjauksia. Jäädytyksen jälkeen siirrytään julkaisun valmistautumiseen.

Toimipaikan tietoihin liittyviä yleisiä virheitä 1/3

- **Toimintakieli**

- Toimintakieli on se kieli, jolla varhaiskasvatusta järjestetään ja tuotetaan. Varhaiskasvatuslaissa säädetään suomen, ruotsin tai saamen kielellä järjestettävästä varhaiskasvatuksesta. Varhaiskasvatusta voidaan järjestää ja tuottaa myös muilla kielillä. Yksittäisellä lapsiryhmällä voi olla vain yksi toimintakieli. Toimipaikassa voi olla useampi toimintakieli, mikäli toimipaikassa on useampi lapsiryhmä, jolla on eri toimintakieli.

- **Kielipainotus**

- Kielipainotuksella tarkoitetaan varhaiskasvatuksen toimipaikassa järjestettävää säännöllistä ja suunnitelmallista kaksikielistä varhaiskasvatusta; kielikylpyä, laajamittaista kaksikielistä varhaiskasvatusta tai kielirikasteista varhaiskasvatusta. Kaksikielisen varhaiskasvatuksen järjestäminen perustuu kunnan tai yksityisen toimijan päätökseen. Toimipaikassa voi olla yksi tai useita kielipainotuksia, mutta kielipainotus ei ole pakollinen tieto Vardassa. Kun toimipaikan kielipainotus päättyy, tulee painotukselle asettaa päättymispäivämäärä.
- Uusi tietokenttä: kielipainotuksen tyyppi - Kielikylpy, laajamittainen kaksikielinen varhaiskasvatus/Muu laajamittainen kaksikielinen varhaiskasvatus/Kielirikasteinen varhaiskasvatus, suppeampi kaksikielinen varhaiskasvatus

Toimipaikan tietoihin liittyviä yleisiä virheitä 2/3

- **Toiminnallinen painotus**
 - Toiminnallinen painotus (ks. [tietoluettelo](#)) tarkoittaa, *että monipuolisen ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisen varhaiskasvatustoiminnan lisäksi* toimipaikassa painotetaan vahvasti jotain tiettyä toimintaa (esim. musiikkia tai liikuntaa) Toimipaikalle tallennetaan toiminnallinen painotus vain silloin, kun sillä sellainen on. Toimipaikalla voi olla useita toiminnallisia painotuksia.
- **Toimipaikoille tallennettujen varhaiskasvatuspaikkojen määrät (vuosiraportille siirtyvien toimipaikkojen varhaiskasvatuspaikkojen yhteenlaskettu määrä saatavilla Vuosiraportti –excelistä)**
 - Varhaiskasvatuspaikkojen määrällä tarkoitetaan sitä lukumäärää lapsista, jotka voivat maksimissaan samanaikaisesti olla toimipaikassa, kun tilan kapasiteetti, suunniteltu lasten määrä ja toimipaikkaan resursoitu kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön määrä otetaan huomioon. Varhaiskasvatuspaikkojen määrässä ei huomioida mahdollisia *pelkästään* esiopetuksessa olevia lapsia.
 - Toimipaikan varhaiskasvatuspaikkojen määrällä tarkoitetaan siis ns. "kattomäärää" lapsista, jotka voivat olla yhtäaikaaisesti varhaiskasvatuksessa toimipaikassa, kun tilan kapasiteetti, suunniteltu lasten määrä ja toimipaikkaan resursoitu kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön määrä otetaan huomioon. Varhaiskasvatuspaikkojen määrä koskee nimenomaan toimipaikkaa, eli ei esimerkiksi varhaiskasvatuksen ryhmiä.

Lasten tietoihin liittyviä yleisiä virheitä

- **Ostopalveluna ja palvelusetelillä varhaiskasvatuksessa olevat lapset** (Vuosiraportille siirtyvien ostopalveluna tai palvelusetelillä varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärä saatavilla Vuosiraportti – excelistä)
 - Kun lapsen varhaiskasvatus järjestetään palvelusetelillä tai ostopalveluna, tietojen tallennus edellyttää, että Vardan käyttöliittymässä tehdään ensin Palveluseteli- ja ostopalvelutoiminnan hallinta eli PAOS-hallinta.
- **Vuorohoidossa olevat lapset**
 - Normaaliksi varhaiskasvatusajaksi on määritelty arkisin (ma-pe) klo 6.00-18.00 välisenä aikana tapahtuva varhaiskasvatus. Vuorohoidoksi on määritelty normaalin varhaiskasvatusajan ulkopuolella tapahtuva varhaiskasvatus. Lapsi on vuorohoidossa, jos varhaiskasvatus tapahtuu ns. normaalien varhaiskasvatusaikojen ulkopuolella.
- **Lapset kokopäiväisessä/osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa**
 - Vardan määritelmän mukaan lapsi on kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa, jos varhaiskasvatusaika on yli viisi tuntia päivässä (5.01 ->), ja varhaiskasvatus tapahtuu arkipäivinä. Lapsi on osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa, jos varhaiskasvatusaika on viisi tuntia (5.0) tai alle päivässä, ja varhaiskasvatus tapahtuu arkipäivinä.

Huoltaja- ja maksutietoihin liittyviä yleisiä virheitä 1/2

Maksun peruste –koodiston käyttö (Vuosiraportille siirtyvien maksujen lukumäärät maksun perusteittain → saatavilla käyttöliittymän Vuosiraportti –Excelistä, lisäksi maksuja voi tarkemmin tarkastella *Voimassa olevat varhaiskasvatustiedot – excelin Maksutiedot –välilehdelle tai Voimassa olevat varhaiskasvatustiedot –excelistä*)

- *yleinen maksuttomuus*, joka tarkoittaa kunnan yleisellä päätöksellä myönnettyä maksutonta varhaiskasvatusta. Yleinen maksuttomuus koskee yksityisiä palveluntuottajia, jos maksutonta varhaiskasvatusta tarjoava kunta kompensoi yksityisen hoidontuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa huoltajalta perittävän asiakasmaksun kokonaisuudessaan palveluntuottajalle.
- *osittainen maksuttomuus*, joka tarkoittaa kunnan yleisellä päätöksellä myönnettyä osittain maksutonta varhaiskasvatusta, esim. lapsen kunnallisesta varhaiskasvatuksesta 20 tuntia viikossa on maksutonta ja tämän ylittävä, laajennettu varhaiskasvatus on maksullista ja ylittävästä osuudesta peritään maksu tai siihen myönnetään palveluseteli. Yksityisiä palveluntuottajia osittainen maksuttomuus koskee tilanteessa, jossa palveluntuottaja järjestää varhaiskasvatusta yksityisen hoidon tuella osittain maksutonta varhaiskasvatusta tarjoavan kunnan alueella ja kunta kompensoi varhaiskasvatuksesta tietyn tuntimäärän systemaattisesti tietyn lapsijoukon osalta palveluntuottajalle. Esimerkiksi, jos lapsi on varhaiskasvatuksessa yksityisen hoidon tuella yhteensä 30 tuntia viikossa, kunta kompensoi 20 tuntia koskevan osuuden varhaiskasvatuksesta palveluntuottajalle.
- *maksu*, jota käytetään, kun kunta ei tarjoa maksutonta tai osittain maksutonta varhaiskasvatusta lapsijoukolle, vaan lapsen varhaiskasvatuksesta peritään lapsikohtainen asiakasmaksu. Asiakasmaksu voi olla myös 0 € tai kunnassa voi olla käytössä palveluseteli.

Huoltaja- ja maksutietoihin liittyviä yleisiä virheitä 2/2

Palvelusetelin arvo 0e palvelusetelillä varhaiskasvatuksessa olevilla lapsilla

- Vardan vuosiraportille nousi varsin paljon kuntia, joiden palvelusetelin minimiarvo on 0e. Palvelusetelin arvo ei kuitenkaan voi olla 0e, jos lapsen varhaiskasvatus on järjestetty palvelusetelillä. *Voimassa olevat varhaiskasvatustiedot-Exceeliin Maksutietovälilehdelle lisäys: PAOS (kyllä/ei) ja PAOS-toimijan nimi + Katsele tietoja -näkömään Lapset -välilehdelle mahdollisuus hakea varhaiskasvatuspäätöksen järjestämismuodon perusteella*
- Aiemmin oli vaikea tunnistaa näitä maksuja Varda-tiedoista. Excelissä maksut eri välilehdellä kuin lasten tiedot ja siellä näkyi palvelusetelin arvo 0e myös kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa olevilla lapsilla. Oli siis lähes mahdoton päätellä ilman PAOS-tietoa, onko kyseessä kunnan lapsi vai PAOS-lapsi, sillä tätä tietoa ei ollut saatavilla maksutietovälilehdellä. Muutos helpottaa lapsille tallennettujen maksutietojen tiedon laadun tarkistuksia.

Liian suuret maksimimaksut: MA020-virheviesti lisätty Puutteelliset tiedot –raportille: Asiaksmaksu ei voi olla yli 295 euroa, jos lapsi on kunnallisessa varhaiskasvatuksessa.

- Varhaiskasvatuksen korkein maksu kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa on 1.8.2022 alkaen 295 € /kk. Tätä suuremmat asiakasmaksut lapsilla, joiden varhaiskasvatuksen järjestämismuotona on JM01 (kunnan tai kuntayhtymän järjestämä), JM02 (ostopalvelu), JM03 (palveluseteli) nousevat Puutteelliset tiedot -listaukseen.
- HUOM! Jos lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseksi on myönnetty palveluseteli, kunnat tallentavat asiakasmaksun, **joka olisi vastaavasti peritty kunnan itse tuottamassa varhaiskasvatuksessa.**

Vinkkejä varhaiskasvatustietoihin liittyvien virheiden selvittelyyn ja korjaamiseen 2/2

- Vuosiraportti –excelin lataus Vardan käyttöliittymässä
 - Excel-raportilla voi tarkastella Vardan vuosiraportille poimittavia summatasoisia tietoja valitun tilastovuoden (tilastointipäivä 31.12.) ja poimintapäivämäärän perusteella.
 - Kun tarkistetaan vuoden 2023 tietoja, tilastovuodeksi tulee valita vuosi 2023.
- Voimassa olevat varhaiskasvatustiedot –excel päivämäärällä 31.12.2023
- Voimassa olevat toimipaikat –excel päivämäärällä 31.12.2023
- Puutteelliset tiedot –raportin virheiden korjaus
 - Jos virheitä on paljon Puutteelliset tiedot -raportilla, on hyvä keskittyä ensisijaisesti vuoden 2023 tietojen laadun varmistamiseen

Vinkkejä varhaiskasvatustietoihin liittyvien virheiden selvittelyyn ja korjaamiseen 2/2

- Katsele tietoja –näkyvässä voi etsiä Exceleissä nousseet virhetiedot esimerkiksi ID:n avulla tai lapsen oppijanumerolla
- Katsele tietoja –näkyvässä voit tarkastella tilastointipäivämäärän perusteella vuosiraportille nousevien lasten tietoja, valitsemalla päivämäärärajaukseen 31.12.2022-31.12.2022.
- Ladatut Excel-raportit voi tarvittaessa tallentaa omalle tietokoneelle ja lähettää eteenpäin tietoturvallisesti (HUOM! Muista ottaa Excelin salasana talteen)
 - Voimassa olevat varhaiskasvatustiedot ja Voimassa olevat toimipaikat – Excelit voi luoda myös toimipaikkatasoisesti, jos tiedon laatutyötä halutaan jakaa

Ajankohtaista

1) Uudistunut Puutteelliset tiedot –raportti

2) Seuraava Varda-klinikka: pe 8.3.2024 klo 12-13 *Valmistautuminen vuoden 2023 henkilöstötietojen vuosiraportointiin*

3) Ilmoittaudu mukaan kevään 2024 webinaariin ”*Varhaiskasvatuksessa annettavan tuen tietojen tallentaminen Vardaan*”

- Opetushallitus järjestää koulutusta keväällä 2024 tuen tietojen Varda-tallentamiseen liittyen. Webinaari järjestetään samansisältöisenä suomeksi ja ruotsiksi:
 - suomenkielinen webinaari: ke 17.4.2024 klo 12-13. Ilmoittaudu suomenkieliseen webinaariin [tämän linkin](#) kautta.
 - ruotsinkielinen webinaari: pe 19.4.2024 klo 12-13. Ilmoittaudu ruotsinkieliseen webinaariin [tämän linkin](#) kautta.
- Tutustu tarkemmin webinaarin sisältöön [täällä](#). Webinaarin kohderyhmänä on kunnat ja kuntayhtymät. Vain kunnat tulevat tallentamaan varhaiskasvatuksessa annettavaa tukea koskevat tiedot Vardaan. Teams-linkit löydät myös webinaarisivulta eikä webinaarista tule erillistä muistutusta ilmoittautuneille. Laitathan ajankohdan itsellesi ylös kalenteriin! Ilmoittautumiset kerätään, jotta saamme alustavaa käsitystä osallistujamäärästä ja peruutustilanteessa voimme ilmoittaa ilmoittautuneille. Tervetuloa mukaan!